Česká společnost pro právo životního prostředí

ZPRAVODAJ

Číslo 1/2026 Leden–únor 2026

Vážení členové naší Společnosti,

právě čtete další, a to již třináctý Zpravodaj ČSPŽP (1/2026), který vychází na samém začátku druhého čtvrtstoletí 21. století, jímž začíná třetí ročník jeho elektronického vydávání.

Máme za sebou první týdny působení nové vlády ČR. Ministrem životního prostředí byl jmenován Mgr. Petr Macinka, předseda strany Motoristé sobě, který však je současně i ministrem zahraničních věcí. Kandidát na trvalého ministra Mgr. Filip Turek prezidentem republiky Petrem Pavlem ze známých důvodů jmenován nebyl. Ministerstvo je tedy ve stavu značné nejistoty a to jak v řízení, tak i věcech personálních. Uvidíme, jak se bude situace dále vyvíjet.

Turbulence a nejistota v české společnosti, ale i ve světě se spíše dále zvyšuje, než aby se uklidňovala. Demokracie, racionalita a slušnost jsou skoro všude více či méně ohroženy a síly různě extrémní, populistické a deprivované rostou. Máme dojem, že prezident prof. T. G. Masaryk by na to asi reagoval slovy „Nebát se a nemlčet!“.

Naše Společnost se k tomu všemu bude vyjadřovat a nebude mlčet. Budeme tak ale vždy činit slušně, vědecky podloženě, odborně a jednoznačně. Budeme vždy bojovat za svobodu projevu a i „svobodu po projevu“ (jak vtipně řekl kdysi Jan Werich) a proti všem formám cenzury a dezinformací.

Co bychom mohli a měli dělat si jistě řekneme a prodiskutujeme i na nadcházející Valné hromadě naší Společnosti, na kterou Vás všechny velmi srdečně zveme! Stěžejní otázkou tohoto roku bude jistě zejména stavební zákon.

Jako vždy Vám přinášíme celou řadu právních a environmentálních aktualit, odkazů, podnětů a judikátů.

S přáním krásné zimy roku 2026

Prof. JUDr. Milan DAMOHORSKÝ, DrSc.
předseda

JUDr. Jakub KANICKÝ, Ph.D.
tajemník

Členský příspěvek 2026

Vážení členové České společnosti pro právo životního prostředí,

připomínáme platbu členského příspěvku na rok 2026.

Podle usnesení valné hromady Společnosti ze dne 11. 3. 2025 byla výše členských příspěvků pro nadcházející období (rok 2026) stanovena v nové výši (600,- Kč výděleční členové, 300,- Kč nevýděleční členové, 1000,- Kč kolektivní členové), a to se splatností nejpozději do 28. 2. 2026 včetně.

Výše členského příspěvku: 600 Kč
(300 Kč členové, kteří nejsou výdělečně činní)

Číslo účtu: 212453319/0800

Poznámka platby: Vaše celé jméno

K placení je možné využít také QR kód, **doplňte však prosím své jméno do poznámky platby**.

Členské příspěvky tvoří významnou část financování činnosti naší Společnosti. Děkujeme proto, že činnost Společnosti touto cestou podporujete!

Stane se

Guest Lectures on European Environmental Law

Srdečně všechny zveme na přednášky a následnou diskusi v angličtině s **Univ.-Ass.in Mag.a Dr.in Daniela Paschinger-Ecker, LL.B.**, z Johannes Kepler University v Linzi na aktuální témata evropského práva životního prostředí. Přednášky se uskuteční 16., 17. a 19. února 2026 na Právnické fakultě Univerzity Karlovy (místnost č. 303, přednáška 19. února 2026 bude také streamovaná, odkaz teprve zveřejníme).

5. Rakouský den klimatického práva

Rakouský svaz pro vodní a odpadové hospodářství (ÖWAV) pořádá dne **26. května 2026** ve spolupráci s Institutem právních věd Univerzity přírodních zdrojů a životních věd ve Vídni (BOKU) a advokátní kanceláří Niederhuber & Partner Rechtsanwälte GmbH již **5. Rakouský den klimatického práva** ve **Vídni**.

Zaměří se na aktuální vývoj v legislativě a judikatuře na národní i evropské úrovni a bude se věnovat široké škále témat souvisejících s právními aspekty ochrany klimatu. Více informací včetně registračního formuláře najdete zde.

27. ročník česko-polsko-slovenské konference

Již 27. ročník tradiční **česko-polsko-slovenské konference** bude tentokrát pořádat Slezská univerzita v **Katovicích**. Předpokládané datum konání (které se ale ještě může změnit) **9. až 11. září 2026**. Další informace přineseme, jakmile budou oficiálně zveřejněny.

30. ročník rakouských Dnů práva životního prostředí

Již 30. ročník rakouských **Dnů práva životního prostředí** (*Umweltrechtstage*) se bude konat ve dnech **23. až 24. září 2026** na Johannes Kepler Universität Linz. Více informací bude teprve zveřejněno.

Stalo se

Vítězové 2. ročníku soutěže o Cenu Zdeňka Madara

V pátek 21. listopadu 2025 proběhlo ústní kolo **2. ročníku soutěže o Cenu Zdeňka Madara**.

Cena Zdeňka Madara udělovaná Českou společností pro právo životního prostředí vznikla na počest tohoto významného českého právníka a akademika, který se zasloužil o rozvoj práva životního prostředí v Československu a v České republice. Cena navazuje na Cenu doc. Zdeňka Madara, která byla od roku 2007 nepravidelně udělována v rámci fakultního kola soutěže Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Cílem nové koncepce je podpořit excelenci v oblasti práva životního prostředí na všech právnických fakultách v Česku, motivovat studenty a studentky i akademické pracovníky a pracovnice k inovativnímu přístupu v oblasti práva životního prostředí a přispět k rozvoji právní vědy v této oblasti. V širším kontextu je cílem soutěže také rozšiřování povědomí české i zahraniční veřejnosti o významu účinné právní ochrany životního prostředí.

Druhý ročník soutěže navázal na úspěšný první pilotní ročník, který proběhl v roce 2024 a do kterého se přihlásilo celkem osm prací. I do druhého ročníku soutěže se mohly přihlašovat práce bakalářské, diplomové a disertační obhájené na některé z právnických fakult v ČR a to v letech 2024-2025. Celkem bylo do soutěže platně přihlášeno dvanáct úspěšně obhájených kvalifikačních prací z právnických fakult v Praze, Brně a Olomouci. Přihlášené soutěžní práce posuzovala hodnotící komise ve složení: prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc. (předseda), doc. JUDr. Jakub Hanák, Ph.D., JUDr. Veronika Tomoszková, Ph.D., JUDr. Eva Balounová, Ph.D., LL.M., JUDr. Jiří Zicha, Ph.D.

V kategorii bakalářských prací soutěžily dvě bakalářské práce, které byly obě úspěšně obhájeny na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. **Vítězkou se stala Bc. Kateřina Klechová s prací Vyhlašování zvláště chráněných druhů a jejich kategorizace jako nástroje ochrany druhové rozmanitosti.**

V kategorii diplomových prací soutěžilo celkem osm prací – z Právnické fakulty Karlovy Univerzity, z Právnické fakulty Masarykovy univerzity a z Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. **Vítězkou se stala Mgr. Iveta Kvardová se svou diplomovou prací Klimatický zákon jako rámcová právní úprava řešení klimatické změny obhájenou na Právnické fakultě Masarykovy univerzity.** Hodnotící komisi zaujal mimo jiné praktický rozměr práce, jelikož součástí práce byl i vzorový návrh tzv. klimatického zákona pro ČR.

V kategorii disertačních prací soutěžily dvě práce, obě úspěšně obhájené na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. V této kategorii byl tak jako i loni výběr vítězné práce mimořádně obtížný. **Vítězem se nakonec stal JUDr. Jakub Kanický, Ph.D. s disertační prací na téma Odpady v oběhovém hospodářství z právního pohledu.**

Vítězové a vítězky i všichni ostatní účastníci a účastnice druhého ročníku soutěže o Cenu Zdeňka Madara obdrží diplomy a drobné věcné ceny, které si převezmou při slavnostní příležitosti **17. dubna 2026**, kdy budou mít možnost se také všichni setkat i s organizátory a organizátorkami soutěže, členy a členkami hodnotící komise a zástupci a zástupkyněmi České společnosti pro právo životního prostředí. **Všechny účastníky a účastnice proto na setkání srdečně zveme!**

Nature Restoration Law workshop v Berlíně

Ve dnech 4. až 5. prosince 2025 se v Berlíně pod záštitou Helmholtz Centre for Environmental Research (Prof. Dr. Moritz Reese) uskutečnil mezinárodní workshop „*From global challenges to local solutions in the biodiversity crisis: legal and societal implementation barriers of the EU Nature Restoration Regulation*“. Workshop se zabýval právními a společenskými překážkami při implementaci nařízení EU o obnově přírody, které je klíčovým nástrojem pro naplňování globálních cílů v oblasti biologické rozmanitosti. Cílem bylo identifikovat osvědčené postupy, posílit sítě a najít strategie, které umožní účinnou obnovu ekosystémů v celé Evropě. Workshopu se zúčastnili právníci i neprávníci, mj. také Prof. Damohorský.

Novinky v právu životního prostředí

Novela vyhlášky o používání sedimentů na zemědělské půdě

Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí přijala vyhlášku, kterou se mění vyhláška o používání sedimentů na zemědělské půdě. Novela má za cíl zpřehlednit a zjednodušit podmínky pro využití sedimentů z vodních nádrží a toků jako půdního materiálu. Také zavádí nové limity pro rizikové prvky a látky.

Vyhláška č. 483/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě, ve znění vyhlášky č. 93/2023 Sb., a vyhláška č. 390/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, je dostupná zde.

Nařízení o plastových peletách

Evropská unie přijala zcela nové nařízení o **předcházení ztrátám plastových pelet za účelem snížení znečištění mikroplasty**. Cílem je snížit znečištění mikroplasty tím, že se v rámci celého dodavatelského řetězce posílí kontroly související

s plastovými peletami, které jsou klíčovou průmyslovou surovinou, a nakládání s nimi.

Nová pravidla se zaměřují na předcházení ztrátám pelet a vyžadují, aby společnosti prováděly **plány řízení rizik**, které zahrnují opatření ohledně balení, manipulace, zaměstnanců, odborné přípravy a vybavení. V tomto nařízení se rovněž stanoví jasné povinnosti týkající se **odklízení** pelet v případě náhodných ztrát.

V zájmu zajištění spravedlnosti a odpovědnosti budou muset **dopravci třetích zemí** jmenovat zplnomocněného zástupce v EU a provozovatelé, kteří ročně nakládají s více než 1 500 tunami plastových pelet, budou muset získat certifikaci od nezávislé třetí strany. Menší společnosti budou moci využívat zjednodušená opatření pro zajištění souladu s nařízením, včetně vlastních prohlášení o shodě v případě mikropodniků.

Nařízení navíc zavádí zvláštní požadavky na **námořní přepravu** plastových pelet a s cílem zabránit ztrátám pelet na moři se zabývá otázkami týkajícími se balení, přepravy a informací o nákladu.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/2365 ze dne 12. listopadu 2025 o předcházení ztrátám plastových pelet za účelem snížení znečištění mikroplasty, je dostupné zde.

Zpráva o životním prostředí 2024

Ministerstvo životního prostředí vydalo pravidelnou **Zprávu o životním prostředí**, a to za rok 2024.

Česká republika pokračuje ve významných investicích do ochrany životního prostředí. Díky tomu se daří snižovat znečištění ovzduší i příspěvek ke změně klimatu, lépe využívat materiály a snižovat množství odpadů. V řadě dalších oblastí ale ochrana stagnuje nebo dochází ke zhoršování stavu.

Česká republika postupně snižuje využívání fosilních paliv. V roce 2024 jaderné elektrárny vyrobily 40,2 % elektřiny, zatímco uhlí pouze 36 %, obnovitelné zdroje dosáhly 16,7 %. Emise skleníkových plynů poklesly o 47 % oproti roku 1990 a ČR pravděpodobně překoná cíl snížení o 55 % do roku 2030. Roste také využití

tepelných čerpadel a elektřiny pro vytápění díky programům jako Nová zelená úsporám.

Kvalita ovzduší se zlepšuje a národní emisní závazky pro rok 2030 se pravděpodobně podaří splnit, s výjimkou amoniaku ze zemědělství. Problémem zůstává karcinogenní benzo[a]pyren z lokálního vytápění domácností. Urgentní je proto výměna starých kotlů za moderní bezemisní technologie a snižování energetické náročnosti budov.

Lesy se stabilizují po kůrovcové kalamitě, která začala v roce 2015 a vyvrcholila v roce 2020. V postižených oblastech probíhá obnova s využitím listnáčů a přirozené obnovy. Zdravotní stav lesů však stále není optimální kvůli nevhodné druhové skladbě a jednoduché struktuře porostů.

Kvalita vod stagnuje kvůli nedostatečnému čištění odpadních vod a znečištění ze zemědělství. Pokračuje pokles ptačích populací jako indikátoru biodiverzity a snižuje se rozloha zemědělské půdy, ačkoliv intenzita záborů zpomaluje. Daří se však chránit ohrožené druhy díky managementu v chráněných územích a nástrojům aktivní druhové ochrany.

Zpráva o životním prostředí 2024 je dostupná zde.

Fliegenschnee a další proti Rakousku: lze se domáhat zákazu prodeje fosilních paliv?

Evropský soud pro lidská práva (ESLP) dne 18. listopadu 2025 rozhodl ve věci ***Fliegenschnee a další proti Rakousku*** o nepřípustnosti stížnosti podané třemi jednotlivci a ekologickou organizací Global 2000. Stěžovatelé se domáhali, aby rakouský ministr hospodářství podle § 69 živnostenského zákona vydal vyhlášku zakazující prodej fosilních paliv (případně přijal jiné stejně účinné opatření), s odkazem na ochranu života a zdraví dle čl. 2 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Pařížskou dohodu a závazky EU. Rakouské orgány žádost zamítly pro nedostatek kompetence a neexistenci individuálního práva na konkrétní regulační zásah; správní soud i ústavní soud jejich závěry potvrdily.

ESLP odlišil hodnocení stížnosti ve vztahu k jednotlivcům a k nevládní organizaci. U **jednotlivců** zkoumal především splnění podmínek „statusu oběti“ podle čl. 34 Úmluvy v klimatických věcech, které vyžadují prokázání vysoké intenzity

vystavení vážným dopadům klimatické změny a naléhavé potřeby individuální ochrany při absenci nebo nedostatečnosti rozumných ochranných opatření státu. Soud konstatoval, že stěžovatelé nepředložili dostatečné konkrétní a ověřitelné údaje o osobním ohrožení: druhá stěžovatelka odvozovala riziko pouze z mladého věku (dlouhodobá expozice), třetí stěžovatelka uváděla obecné ekonomické ohrožení zemědělské produkce suchem a první stěžovatel nedoložil tvrzené zdravotní obtíže (srdeční onemocnění, plicní infarkt, prodělaný infarkt). Za těchto okolností ESLP neshledal, že by jednotlivci splnili přísná kritéria pro uznání „oběti" a jejich námitky posoudil (v kontextu čl. 8) jako **nepřípustné *ratione personae***. Zároveň soud připomněl, že čl. 2 se v klimatických věcech uplatní jen při vážné, reálné a dostatečně zjistitelné hrozbě života s materiální a časovou blízkostí tvrzené újmy, což v tomto případě prokázáno nebylo; proto jádro posouzení přesunul pod čl. 8.

U **nevládní organizace** ESLP navázal na standard vytyčený v rozsudku Verein KlimaSeniorinnen Schweiz a další proti Švýcarsku (GC, 9. 4. 2024): aby měla organizace aktivní legitimaci v klimatických věcech, musí být zákonně ustavena v dotčené jurisdikci, sledovat dedikovaný účel v ochraně lidských práv členů či dalších osob proti hrozbám klimatické změny, a být kvalifikovaná a reprezentativní ve vztahu k osobám skutečně vystaveným specifickým dopadům klimatických rizik. Ačkoli Global 2000 je v Rakousku formálně uznanou „environmentální organizací" dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIAA), soud konstatoval, že nemá k dispozici podrobné informace o stanovách a členské základně, které by potvrzovaly splnění testu reprezentativnosti ve smyslu ochrany konvenčních práv; přesto výslovně neřešil tuto otázku do důsledku, protože stížnost organizace považoval za zjevně neopodstatněnou z jiných důvodů.

Klíčovým bodem u organizace se stala problematika subsidiarity a prostoru uvážení státu. ESLP zdůraznil, že **právo na ochranu podle čl. 8 v kontextu klimatické změny neznamená právo na konkrétní opatření podle volby stěžovatele** (např. zákaz prodeje fosilních paliv vydaný právě ministrem hospodářství podle sektorového živnostenského předpisu). **Stát má sice snížený prostor pro uvážení při stanovení cílů a závazků v oblasti klimatu, ale široký prostor při volbě prostředků, politik a operačních kroků k jejich dosažení.** Nadto, v posuzovaném případě domácí soudy přesvědčivě vyložily, že požadované opatření spadá mimo kompetenci daného ministerstva v rámci ústavního

vymezení „typických“ nástrojů živnostenské regulace. ESLP proto zdůraznil, že čl. 8 nelze interpretovat jako garanci práva domáhat se přesně určeného regulačního zásahu konkrétního orgánu na základě určitého sektorového zákona, obzvláště tam, kde kompetence takového orgánu absentuje.

Z hlediska materiální argumentace k nedostatečnosti rakouské klimatické politiky organizace odkázala zejména na zprávu rakouské agentury pro životní prostředí z roku 2023, podle níž stávající opatření nedostačují k dosažení emisních cílů do roku 2030. ESLP však upozornil, že pouhá citace takového závěru bez širšího doložení selhání státu v celkové regulační architektuře (cílová trajektorie ke klimatické neutralitě, sektorové milníky, průběžná aktualizace na základě nejlepšího dostupného poznání, důkazy o plnění, jednání včas a konzistentně) nepostačuje pro závěr, že stát překročil svůj prostor uvážení. Soud zároveň konstatoval, že organizace neprokázala využití či nedostatek jiných adekvátních domácích prostředků nápravy než jediné – žádosti o vyhlášku u ministra hospodářství – což dále oslabuje její tvrzení o porušení pozitivních závazků státu.

Výsledkem je, že stížnost jednotlivců byla odmítnuta jako nepřípustná pro nesplnění kritérií „oběti“ a nedoložení konkrétního, bezprostředního ohrožení chráněných práv, zatímco stížnost organizace byla odmítnuta jako zjevně neopodstatněná, protože čl. 8 neukládá státu povinnost přijmout určité, stěžovateli vybrané opatření, a protože organizace nedostatečně prokázala, že Rakousko jako celek překročilo svůj široký prostor uvážení při volbě prostředků k dosažení klimatických cílů. Doplňkově soud konstatoval, že tvrzení třetí stěžovatelky o zásahu do majetkových práv dle čl. 1 Protokolu č. 1 trpí stejným nedostatkem konkrétnosti a prokazatelnosti jako její námitky pod čl. 8.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. listopadu 2025, Fliegenschnee a další proti Rakousku, stížnost č. 40054/23, je dostupný zde.

Strategický rámec pro konkurenceschopnou a udržitelnou bioekonomiku EU

Evropská komise přijala **Strategický rámec pro konkurenceschopnou a udržitelnou bioekonomiku EU**. Ten představuje plán, jak do roku 2040 vybudovat silnou evropskou bioekonomiku založenou na udržitelném využívání

biologických zdrojů, inovacích a oběhovém hospodářství. Soustředí se na čtyři hlavní směry:

1. urychlení inovací a investic, včetně zjednodušení regulace, budování kapacit a přilákání soukromého kapitálu;
2. rozvoj klíčových trhů s biotechnologiemi a materiály, jako jsou bioplasty, biochemikálie, textil z přírodních vláken, stavební materiály z biomasy či biologická hnojiva;
3. zajištění dlouhodobé dostupnosti udržitelné biomasy prostřednictvím oběhových přístupů, zdravých ekosystémů, moderního zemědělství, lesnictví a modré bioekonomiky; a
4. využití globálních partnerství a posílení role EU v určování světových standardů udržitelné bioekonomiky.

Cílem strategie je snížit závislost na fosilních zdrojích, posílit konkurenceschopnost Evropy, vytvořit nová pracovní místa a podpořit prosperitu venkovských, pobřežních i průmyslových regionů při respektování ekologických limitů planety.

Strategický rámec pro konkurenceschopnou a udržitelnou bioekonomiku EU je dostupný zde.

Novela vyhlášky o ochraně pokusných zvířat

Vyhláška č. 496/2025 Sb., účinná od 4. prosince 2025, přináší několik významných změn v oblasti ochrany pokusných zvířat. Novela transponuje evropskou směrnici Evropské komise v přenesené pravomoci 2024/1262.

Zavádí povinnost vypracovat strategii pro udržování zdravotního stavu pokusných zvířat, upřesňuje požadavky na způsoby potvrzení smrti a rozšiřuje technické podmínky pro chov – nově se zohledňují také vibrace a doplňuje se povinnost mít funkční havarijní plány. Zvláštní pozornost je věnována vodním živočichům, u nichž nesmí provozní zařízení způsobovat hluk či vibrace negativně ovlivňující jejich pohodu, a ptákům odebraným z volné přírody, pro které platí přesné prostorové podmínky při držení přesahujícím 24 hodin. Tato úprava dále zpřesňuje a zpřísňuje pravidla welfare zvířat v souladu s aktuálními standardy.

Vyhláška č. 496/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů, je dostupná zde.

Nařízení vlády o stanovení území, na kterých nelze vymezovat akcelerační oblasti

Nařízení vlády č. 507/2025 Sb., účinné od 1. ledna 2026, vymezuje území, na nichž nelze zřizovat akcelerační oblasti určené k urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie.

Nařízení doplňuje okruh chráněných lokalit stanovený zčásti přímo novým zákonem o urychlení využívání obnovitelných zdrojů. Akcelerační oblast nelze podle nařízení vlády vymezit na území ochranných pásem zvláště chráněných území, nadregionálních biocenter územních systémů ekologické stability, biotopů vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, mokřadů chráněných podle Ramsarské úmluvy, aktivních zón záplavových území, ochranných pásem vodních zdrojů I. stupně, ložisek strategického významu, památkových rezervací a památkových zón, statků zapsaných na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkových zón, nemovitých národních kulturních památek a nemovitých kulturních památek, vnitřních území lázeňských míst, přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodní minerální vody a jejich ochranných pásem I. stupně, objektů důležitých pro obranu státu a jejich ochranných pásem a území stanovených v nařízení vlády č. 359/2024 Sb.

Pro sluneční a větrné elektrárny pak nařízení vlády stanovuje i zvláštní omezení, například zákaz vymezování akceleračních oblastí na zemědělské půdě I. a II. třídy ochrany (sluneční energie), na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (sluneční a zčásti i větrná energie) a další.

Nařízení vlády č. 507/2025 Sb., o stanovení území, na kterých nelze vymezovat akcelerační oblasti, je dostupné zde.

Zjednodušení podávání zpráv o udržitelnosti (CSRD) a náležité péče (CS3D) – balíček Omnibus I

Předsednictví Rady EU a vyjednavači Evropského parlamentu v prosinci 2025 dosáhli dohody o **zjednodušení požadavků na podávání zpráv o udržitelnosti**

a **náležitou péči** s cílem posílit konkurenceschopnost EU. Dohoda zjednodušuje směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (**CSRD**) a směrnici o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (**CS3D**), a to snížením zátěže spojené s podáváním zpráv a omezením přenášení povinností na menší společnosti.

Pokud jde o směrnici **CSRD**, Komise navrhla zvýšit prahovou hodnotu počtu zaměstnanců na **1000 zaměstnanců** a **vyjmout** z **oblasti působnosti** směrnice **kótované malé a střední podniky**. Rada a Evropský parlament doplnily prahovou hodnotu čistého obratu ve výši **přesahující 450 milionů eur**. Rada a Evropský parlament se rovněž dohodly, že z oblasti působnosti směrnice CSRD budou vyňaty **finanční holdingové** podniky a přechodně bude zavedena výjimka pro společnosti, které musely začít podávat zprávy od účetního období 2024 (tzv. společnosti „**první vlny**“), které nespadají do oblasti působnosti směrnice pro roky 2025 a 2026. V neposlední řadě se zavádí **ustanovení o přezkumu** týkající se možného rozšíření oblasti působnosti jak směrnice CSRD, tak směrnice CS3D.

Pokud jde o směrnici CS3D, jsou dohodnuté změny zejména tyto:

- Prahová hodnota se zvýšila na **5 000 zaměstnanců** a **čistý obrat na 1,5 miliardy eur**.
- Omezuje se **fáze zjišťování nepříznivých dopadů**, a to na oblasti v rámci hodnotových řetězců, v nichž se s největší pravděpodobností mohou vyskytnout skutečné a potenciální nepříznivé dopady. Společnosti by již také neměly být povinny provádět komplexní mapování, ale místo toho by měly provádět obecnější orientační šetření. Společnosti by měly své úsilí založit na přiměřeně dostupných informacích, což má snížit efekt přenášení žádostí o informace na menší obchodní partnery.
- Byla zcela **zrušena** povinnost společností přijmout **transformační plán** pro zmírňování změny klimatu.
- Vypouští se **unijní harmonizovaný režim odpovědnosti** a požadavek, aby členské státy zajistily, aby pravidla odpovědnosti byla povinně uplatňována v případech, kdy použitelným právem není vnitrostátní právo členského státu. Bylo vloženo ustanovení o přezkumu týkající se potřeby harmonizovaného režimu odpovědnosti na úrovni EU.
- Pokud jde o **sankce**, Rada a Evropský parlament se dohodly na **maximálním limitu ve výši 3 %** čistého celosvětového obratu společnosti.

- **Odkládá** se lhůta pro provedení směrnice CS3D ve vnitrostátním právu o jeden rok, a to do **26. července 2028**. Společnosti budou muset začít tato nová opatření dodržovat nejpozději od července 2029.

Tisková zpráva Rady EU s podrobnějšími informacemi je dostupná zde.

Klimatický cíl EU na rok 2040: Rada a Parlament se dohodly na 90% snížení emisí

Předsednictví Rady EU a zástupci Evropského parlamentu v prosinci 2025 dosáhli dohody ohledně změny evropského právního rámce pro klima, přičemž stanovili závazný průběžný cíl v oblasti klimatu na rok 2040, jímž je **90% snížení čistých emisí skleníkových plynů** ve srovnání s úrovněmi z roku 1990. Tento nový cíl má být důležitým krokem ke splnění dlouhodobého cíle EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality.

Dohoda Rady a Parlamentu zahrnuje:

- stanovení **závazného cíle 90% snížení** čistých emisí skleníkových plynů do roku 2040, jak navrhla Komise,
- další vyjasnění a doplnění prvků flexibility navržených Komisí, včetně přínosu vysoce kvalitních **mezinárodních uhlíkových kreditů** k tomuto cíli, úlohy **domácího trvalého pohlcování uhlíku** v rámci systému EU ETS a **větší flexibility v rámci odvětví a nástrojů a mezi nimi**,
- další rozvoj zásad **podpůrného rámce pro klimatickou strukturu po roce 2030** se zaměřením mimo jiné na konkurenceschopnost, zjednodušování, sociální spravedlnost a vnitrostátní podmínky, energetickou bezpečnost a cenovou dostupnost energií, podporu inovací a investic, realistický přínos pohlcování uhlíku pro dosažení celkového cíle a na dlouhodobé zachování, řízení a podporu přirozených propadů uhlíku,
- **posílení mechanismu přezkumu**, včetně pravidelného hodnocení pokroku dosaženého při plnění cílů v oblasti konkurenceschopnosti, cen energií a úrovně čistých pohlcení, jakož i požadavku, aby Komise v případě potřeby navrhla revize právního rámce pro klima nebo dodatečná opatření k posílení podpůrného rámce,

- **odložení spuštění systému EU ETS2 o jeden rok**, to znamená z roku 2027 na rok 2028.

Tisková zpráva Rady EU s podrobnějšími informacemi je dostupná zde.

Zpráva EEA o monitorování pokroku při plnění cílů 8. akčního programu v roce 2025

Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) ve své nejnovější **monitorovací zprávě k plnění 8. environmentálního akčního programu** upozorňuje, že EU je navzdory dílčím pokrokům nadále mimo trajektorii vedoucí ke splnění většiny cílů pro rok 2030.

Unie sice snižuje emise skleníkových plynů, zlepšuje kvalitu ovzduší a roste podíl zelené ekonomiky, avšak **žádný z 28 sledovaných indikátorů nezaznamenal meziroční zlepšení**. Výhled se naopak zhoršil u tří ukazatelů kvůli stagnujícím veřejným výdajům na ochranu životního prostředí, poklesu environmentálních daní a narůstajícím ztrátám spojeným s extrémním počasím. Zpráva zdůrazňuje nedostatečnou adaptaci na rostoucí klimatická rizika, pomalý přechod k oběhovému hospodářství, neplnění všech biodiverzitních cílů a celkově vysoké zatížení přírody a klimatu produkčními a spotřebními vzorci EU.

EEA konstatuje, že mnoho zásadních politik bylo přijato teprve nedávno a jejich účinky se projeví až s časovým odstupem, zároveň však varuje, že bez rychlejšího, lépe financovaného a důslednějšího provádění stávající legislativy nebude dosažení cílů do roku 2030 reálné.

Zpráva EEA je dostupná zde.

Rada EU naléhavě vyzývá k urychlenému přechodu na oběhovou Evropu odolnou vůči změně klimatu do roku 2030

Rada EU v prosinci 2025 schválila závěry **o životním prostředí v Evropě do roku 2030 – budování oběhové Evropy odolnější vůči změně klimatu**. V závěrech se zdůrazňuje, že je naléhavě nutné urychlit opatření ke splnění dlouhodobých cílů EU v oblasti životního prostředí a klimatu, zejména šesti prioritních cílů 8. akčního programu pro životní prostředí do roku 2030.

Rada vzala na vědomí zjištění poslední zprávy Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) s názvem „Životní prostředí v Evropě 2025“ i výsledky přezkumu 8. akčního programu pro životní prostředí v polovině období, který provedla Komise. Navzdory pokroku obě zprávy dospěly k závěru, že ke splnění prioritních cílů pro rok 2030 **je třeba vyvinout další úsilí**, a to zejména v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a oběhového hospodářství.

Rada vyzývá k proaktivnímu začleňování **hlediska odolnosti vůči změně klimatu do všech politik a odvětví** (tzv. „odolnost vůči změně klimatu již ve fázi návrhu“). Zdůrazňuje zásadní význam **zdravých ekosystémů a přírodě blízkých řešení** jako nákladově efektivních prostředků pro odolnost vůči změně klimatu. Rada také vítá plány Komise na vytvoření právního rámce na podporu opatření v oblasti odolnosti vůči změně klimatu, přičemž zdůrazňuje potřebu společných definic, cílů a metodik pro posuzování rizik při současném dodržování zásad subsidiarity a zohlednění místních specifik. V závěrech se zdůrazňuje, že klíčový význam má dostatečné financování, které vyžaduje mobilizaci veřejných i soukromých zdrojů, a očekává se, že **náklady a škody vyplývající z nečinnosti** budou výrazně vyšší než v případě zavedení účinných opatření.

Rada dále zdůrazňuje význam dobře fungujícího jednotného trhu s druhotnými surovinami pro omezení těžby materiálů a posílení recyklace. Vybízí Komisi, aby prozkoumala možné mechanismy stanovování cen a stimulační mechanismy s cílem zajistit **rovné podmínky mezi oběhovými a lineárními obchodními modely**. Upozorňuje, že je důležité zavést **koloběh netoxických materiálů** rychlým ukončením používání škodlivých látek a plným provedením Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek, zejména revizí a modernizací nařízení REACH. Také zdůrazňuje význam dalších pobídek ke zvýšení **trvanlivosti, opravitelnosti a opětovného použití výrobků** a naléhavě vyzývá k včasnému provedení nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.

Tisková zpráva Rady EU s podrobnějšími informacemi je dostupná zde.

Novela vyhlášky o ochraně zemědělské půdy před erozí

Vyhláška č. 546/2025 Sb., která nabude účinnosti 1. července 2027, zásadně rozšiřuje a zpřesňuje pravidla pro **ochranu zemědělské půdy před erozí**: nově zavádí jednotný rámec nejen pro vodní, ale **i pro větrnou erozi**, rozšiřuje definice klíčových pojmů, doplňuje nové termíny jako větrné bariéry, vegetační bariéry,

větrolamy či dráhy soustředěného odtoku, a stanoví také nové požadavky na plánování a výpočet míry erozního ohrožení; současně mění a doplňuje přílohy vyhlášky, které určují postupy a kritéria pro navrhování opatření ke snížení erozního rizika a jejich dokumentaci.

Vyhláška č. 546/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí, je dostupná zde.

Novela vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady

Byla přijata drobná novela vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady.

Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady stanovuje seznam **nebezpečných odpadů, které má být zakázáno ukládat na skládky**, protože je technicky možné je zpracovat materiálově, energeticky, popř. spalovat ve spalovnách. Jde o nebezpečné odpady vznikající při práci se dřevem a příbuznými materiály.

Tento zákaz skládkování se původně měl uplatnit od roku 2023. Jelikož ale nebyly na území ČR dostatečné zpracovatelské kapacity, byl zákaz poprvé posunut na rok 2026. Nicméně ani v současnosti nejsou dostatečné zpracovatelské kapacity, a proto byl tento zákaz skládkování daných odpadů znovu **odsunut, a to na rok 2028**.

Vyhláška č. 557/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, je dostupná zde.

Prováděcí vyhlášky k velké novele lesního zákona

V návaznosti na velkou novelu lesního zákona byly přijaty dvě nové prováděcí vyhlášky, které zavádějí typologický systém lesů a zdůrazňuje se ochrana ekosystémových služeb v rámci lesního hospodářského plánování.

Vyhláška č. 558/2025 Sb., o typologickém systému lesů, je dostupná zde.

Vyhláška č. 559/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, a vyhláška č. 456/2021 Sb., o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnostech o obnově

lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa, ve znění vyhlášky č. 186/2022 Sb., je dostupná zde.

Zjednodušení nařízení proti odlesňování (EUDR)

Byla přijata revize nařízení EU proti odlesňování (EUDR) s cílem ho zjednodušit a snížit administrativní zatěž.

Revize **zjednodušuje požadavky náležité péče** a stanoví **odklad uplatňování nařízení** pro všechny hospodářské subjekty, a to do 30. prosince 2026, s dodatečnou šestiměsíční rezervou pro mikro- a malé hospodářské subjekty. Aby se administrativní zátěž dále snížila, byly z oblasti působnosti nařízení vyňaty některé tištěné výrobky (jako jsou knihy, noviny, tištěné obrazy), jelikož riziko odlesňování spojené s tímto zbožím je pouze malé.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/2650 ze dne 19. prosince 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2023/1115, pokud jde o některé povinnosti hospodářských subjektů a obchodníků, je dostupné zde.

Novela vyhlášky o podporovaných obnovitelných zdrojích

Vyhláška č. 567/2025 Sb., účinná od 1. ledna 2026, aktualizuje pravidla pro podporované obnovitelné zdroje energie a zpřesňuje kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů v návaznosti na evropské předpisy: rozšiřuje rozsah regulace o oblast vykazování paliv, upravuje definice a požadavky týkající se **biokapalin**, paliv z **biomasy**, **obnovitelných paliv nebiologického původu**, **vodíku** i **recyklovaných uhlíkových paliv**, současně stanovuje nové povinnosti pro dokládání splnění kritérií udržitelnosti, rozsah a termíny auditů a pravidla pro prokazování původu lesní biomasy; vyhláška tak reaguje na změny právního rámce EU a posiluje transparentnost a kontrolu celého systému podpory obnovitelných paliv.

Vyhláška č. 567/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 110/2022 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů a kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů pro biokapaliny a paliva z biomasy, je dostupná zde.

Novela nařízení vlády o kritériích udržitelnosti biopaliv

Nařízení vlády č. 574/2025 Sb., účinné od 1. ledna 2026, zásadně přepracovává dosavadní pravidla pro udržitelnost biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot a přizpůsobuje je aktuálním evropským předpisům (RED III). Novela rozšiřuje úpravu o jasnější definici kritérií udržitelnosti a úspor emisí, stanoví základní emise fosilních pohonných hmot, detailně upravuje způsob výpočtu emisních hodnot a nově definuje povinný obsah zpráv o emisích. Současně aktualizuje seznam surovin pro pokročilá a vyspělá biopaliva a posiluje požadavky na systém kvality a hmotnostní bilance i náležitosti certifikátů a prohlášení pěstitelů biomasy, čímž zvyšuje transparentnost a dohledatelnost celého řetězce.

Nařízení vlády č. 574/2025 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot, je dostupné zde.

Bylo zahájeno trestní stíhání v kauze obory Březka

Případ možného týrání a nezákonného usmrcování mj. několika koček v oboře Březka, o kterém jsme informovali naposledy ve Zpravodaji č. 2/2025, se posunul dále.

Připomeňme, že policejní orgán nejprve opatřením ze dne 30. 12. 2024 věc odevzdal k projednání jako přestupku Městskému úřadu Černošice. Následně však Krajské státní zastupitelství v Praze na začátku března 2025 v reakci na několik podnětů veřejnosti (včetně člena naší Společnosti) přijalo opatření, na základě něhož se věc vrátila do trestního řízení. Nyní na konci roku 2025 Okresní státní zastupitelství pro Prahu-východ informovalo, že ve věci bylo zahájeno trestní stíhání.

„Ve věci bylo pro část prověřovaného jednání ze strany Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Praha venkov-jih zahájeno trestní stíhání vůči jedné fyzické osobě pro podezření ze spáchání zločinu týrání zvířat dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu,“ uvedl JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D., okresní státní zástupce Okresní státní zastupitelství pro Prahu-východ.

Coillte: anonymní žádosti o informace o životním prostředí

Rozsudek Soudního dvora ve věci *Coillte Cuideachta Ghníomhaíochta Ainmnithe vs. Commissioner for Environmental Information* se zabývá výkladem směrnice 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k **informacím o životním prostředí**, a to v kontextu žádosti podané **anonymně nebo pod pseudonymem**.

Irský High Court se formou předběžné otázky dotazoval, zda může být žádost o poskytnutí environmentální informace považována za platnou, pokud žadatel odmítne uvést své skutečné jméno a adresu, a zda v takovém případě může povinný subjekt žádost odmítnout. Spor vzešel z případu, kdy organizace Coillte (obchodní podnik působící v oblasti lesního hospodářství a částečně vlastněný irským státem) obdržela 97 žádostí o přístup k informacím o životním prostředí, které pocházely od anonymních žadatelů nebo žadatelů vystupujících pod pseudonymy vesměs inspirovanými filmovými postavami, měly totožný či takřka totožný formát a nebyla v nich uvedena fyzická adresa.

Soudní dvůr nejprve analyzoval pojmy „žadatel“ a „žádost“ ve smyslu směrnice 2003/4/ES a Aarhuské úmluvy. Směrnice ani Aarhuská úmluva nepodmiňují postavení „žadatele“ tím, že fyzická nebo právnická osoba požadující informace o životním prostředí bude identifikována uvedením jejího skutečného jména nebo současné fyzické adresy. Relevantní ustanovení **nestanoví** povinnost dotyčného žadatele uvést při podání žádosti své skutečné jméno nebo současnou fyzickou adresu, a tudíž ani **povinnost členských států takové informace vyžadovat**.

Při neexistenci ustanovení unijního práva, které by přesněji definovalo praktické podmínky přístupu k informacím o životním prostředí, **je tudíž na členských státech, aby ve svých právních řádech vymezily podmínky**, které jim umožní se ujistit, že žádosti o přístup k informacím o životním prostředí jsou skutečně podávány fyzickými a právnickými osobami a nejedná se o zneužití práva. Tyto podmínky však nesmějí být méně příznivé než ty, jimiž se řídí obdobné situace podléhající vnitrostátnímu právu (**zásada rovnocennosti**) ani prakticky znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právním řádem (**zásada efektivity**). Pokud jde o zásadu efektivity, Soudní dvůr poukázal na to, že sdělení skutečného jména či současné fyzické adresy dotyčného žadatele není takové povahy, že by v praxi znemožňovalo nebo nadměrně ztěžovalo výkon práva na přístup k informacím o životním prostředí přiznaného unijním právním řádem.

Směrnice 2003/4/ES ani Aarhuská úmluva tedy **nevyžadují identifikaci** fyzické nebo právnické osoby jejím skutečným jménem nebo současnou fyzickou adresou, **ale nebrání vnitrostátní právní úpravě, která takovou identifikaci žadatele vyžaduje, jsou-li přitom dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity**.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2026, *Coillte Cuideachta Ghníomhaíochta Ainmnithe*, C-129/24, je dostupný zde.

SDEU potvrdil, že penále uložené Polsku kvůli těžbě v dole Turów platí

Soudní dvůr vydal dne 22. ledna 2026 rozsudek ve věci C-554/24 P, **Polsko v. Komise (Zrušení předběžných opatření se zpětnou účinností)**, ve němž zamítl kasační opravný prostředek Polska proti rozsudku Tribunálu ve věci zrušení denního penále uloženého v případu dolu Turów. Dospěl především k závěru, že **dohoda o smírném řešení** uzavřená mezi Českou republikou a Polskem **nezrušila se zpětnou účinností penále** nařízené v řízení o předběžném opatření.

Podstatou sporu bylo, zda následné vyškrtnutí původní žaloby z rejstříku (po uzavření dohody mezi Polskem a Českem) může ovlivnit povinnost Polska zaplatit denní penále 500 000 eur uložené v roce 2021 za to, že nezastavilo těžbu u hnědouhelného dolu Turów, jak mu nařídila místopředsedkyně Soudního dvora.

Soudní dvůr potvrdil, že odstranění věci z rejstříku nemá zpětný dopad na již vzniklou povinnost platit penále za dobu, po kterou Polsko nesplnilo nařízené předběžné opatření. Soudní dvůr při rozhodování o argumentu, podle kterého se po uzavření dohody o smírném řešení mezi Polskou republikou a Českou republikou usnesení o uložení předběžných opatření stalo bezpředmětným, zdůraznil, že účinky doplňujícího předběžného opatření lze zrušit pouze do budoucna a nemohou být zrušeny nebo změněny se zpětnou účinností. Skutečnost, že povinnost zaplatit částku dlužnou z titulu denního penále zůstává navzdory dohodě o smírném řešení zachována, tedy není v rozporu s jeho účelem, kterým je zajistit účinné uplatňování unijního práva. Penále od okamžiku, kdy bylo uloženo, zaručuje plnou účinnost konečného rozhodnutí, které má být vydáno, jakož i účinné uplatňování unijního práva, a má tedy podle Soudního dvora preventivní, a nikoli represivní povahu.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. ledna 2026, *Polsko v. Komise (Zrušení předběžných opatření se zpětnou účinností)*, C-554/24 P, je dostupný zde.

Společenská rubrika

In memoriam

Snad všechny z nás za/dosáhla zpráva, že dne 1. února 2026 odešel člen Společnosti i člen redakční rady našeho časopisu **Ing. Tomáš Rothröckl**, zakladatel a mnoholetý ředitel Národního parku Podyjí. Znali jsme se s Tomášem asi čtyřicet let a spolupracovali jak v dobrovolné, tak zejména v profesionální ochraně přírody. Dokonce jsme v osmdesátých letech minulého století seděli na jedné chodbě Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze. Obdivoval jsem jeho nadšení, profesionalitu i smysl pro humor.

Věnujeme jeho památce jedno samostatné číslo v letošním ročníku časopisu České právo životního prostředí.

Čest jeho památce! Nikdy nezapomeneme a bude nám chybět.

Milan Damohorský

Fotografie z 90. let, Ing. Rothröckl je v horní řadě pátý zprava (zdroj: archiv Milana Damohorského)

Ing. Tomáš Rothröckl

Činnost Společnosti

Noví členové Společnosti

Členy Společnosti se nově stali:

- **Ing. Bc. Michal Zelenák, MBA**, rizikový inženýr a pověřená osoba k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů;
- **Mgr. Bc. Magdalena Hamáčková**, doktorandka na PF UK/ÚSP AV ČR.

Přejeme jim, ať se jim ve Společnosti líbí, a doufáme, že se na její činnosti budou podílet. Aktuální stav naší členské základny je **93 členů** (93 řádných členů – fyzických osob a žádný člen čestný).

Přijímání dalších členů

Česká společnost pro právo životního prostředí je otevřena přijímání nových členů.

Členem Společnosti se podle stanov může stát fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je plně svéprávná a bezúhonná, má vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva získané studiem na vysoké škole v České republice (splnění této podmínky lze prominout) a vykonává činnost přímo nebo nepřímo související s právem životního prostředí.

Získávání nových členů je více než žádoucí. Čím více nás bude, tím více činnosti bude naše Společnost moci vyvíjet. Prosíme pomáhejte nám nacházet nové zájemce o právo životního prostředí a ekologii. Děkujeme.

Členská přihláška je dostupná zde. Vyplněnou přihlášku lze zaslat e-mailem k rukám předsedy Společnosti, Prof. Damohorského (damohors@prf.cuni.cz).

Tento Zpravodaj je informačním listem České společnosti pro právo životního prostředí pro její členy a sympatizanty.

Vydavatel:
Česká společnost pro právo životního prostředí,
IČO: 708 50 321,
se sídlem náměstí Curieových 901/7, Staré Město, 110 00 Praha 1,
zapsaná ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 11036.

Toto číslo připravili:
» Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.,
» JUDr. Jakub Kanický, Ph.D.

Příspěvky, informace, zprávy a sdělení jsou vítány. Kontaktní adresa: damohors@prf.cuni.cz.

Uzávěrka dalšího čísla: 31. března 2026.